

Vážený pan
PhDr. Jan Munk
předseda Židovské obce v Praze

Vážený pan
Ing. Petr Papoušek
předseda Federace Židovských obcí v ČR

V Praze 15. 12. 2014

Vážený pane Munku,
Vážený pane Papoušku,

zasílám reakci na váš dopis ze dne 4. 12. 2014 týkající se ukončení vysílání pořadu Šalom alejchem k 22. 2. 2015 na stanici Český rozhlas Regina.

V úvodu mi dovolu malou korekci vašich slov – dle sdělení kolegy Mengera není pravdou, že by na sebe Židovská obec v Praze vzala náklady na výrobu pořadu Šalom alejchem, PhDr. Leo Pavlát jako externí spolupracovník Českého rozhlasu pobírá za přípravu tohoto pořadu honorář, stejně tak je pořad připravován ve studiích Českého rozhlasu s přispěním jejich personálu (mistr zvuku), přičemž odborným garantem tohoto pořadu je Centrum výroby, resp. jeho Tvůrčí skupina publicistika, jejímž vedením je pověřena Teresie Bečková. Stejně tak se kolega Menger ohrazuje proti vašemu tvrzení: „*Pracovníci rozhlasu sdělili, že toto rozhodnutí je součástí změn v náboženském vysílání, jež si vymínila rada Českého rozhlasu ...*“. Dle jeho slov bylo na společné schůzce s PhDr. Leo Pavlátem řečeno, že nová koncepce náboženského vysílání Českého rozhlasu byla důkladně diskutována, mj. i s Radou Českého rozhlasu, která na svém veřejném zasedání dne 29. 10. 2014 tuto koncepci schválila.

A nyní bych celou věc rád zasadil do základního právního rámce, ve kterém se jako médium veřejné služby v této věci pohybujeme.

Pro vysílání Českého rozhlasu podobně jako pro další provozovatele rozhlasového (i televizního) vysílání platí základní východisko, které je dáno Ústavou a Listinou základních práv a svobod ČR, podle kterého provozovatelé vysílání mají právo vysílat programy svobodně a nezávisle. Provozovatel je také povinen provozovat vysílání na vlastní odpovědnost, tj. nese odpovědnost za obsah vysílání. Je tedy plně v kompetenci Českého rozhlasu jak naplní dikci zákona č. 484/1991 Sb., o ČRo, podle kterého se v § 2 uvádí:

§ 2

(1) Český rozhlas poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb na celém území České republiky a do zahraničí (dále jen "veřejná služba v oblasti rozhlasového vysílání").

(2) Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání jsou zejména

a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů,

b) přispívání k právnímu vědomí obyvatel České republiky,

c) vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti,

d) rozvíjení kulturní identity obyvatel České republiky včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin,

e) výroba a vysílání zejména zpravodajských, publicistických, dokumentárních, uměleckých, dramatických, sportovních, zábavných a vzdělávacích pořadů a pořadů pro děti a mládež.

Podobně zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání ukládá Českému rozhlasu v § 31 odst. 4 následující:

(4) Provozovatel vysílání ze zákona je povinen sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání poskytoval vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině.

Židovská obec je v tomto kontextu jednou náboženskou vírou vedle dalších a menšinovým etnickým společenstvím vedle jiných.

Pojetí náboženského vysílání Českého rozhlasu dále upřesňuje také Kodex ČRo:

Čl. 17 Otázky náboženství

17.1 Ve vztahu k náboženským otázkám vychází program Českého rozhlasu ze zásady otevřenosti a tolerance rozmanitých náboženství registrovaných církví a náboženských společností věřících, jakož i osob bez náboženského vyznání. Český rozhlas se zejména zdrží vysílání pořadů, kterými by byla šířena nesnášenlivost mezi lidmi či skupinami s odlišnou náboženskou orientací, případně mezi osobami nábožensky orientovanými a osobami bez vyznání.

17.2 Programový prostor věnovaný náboženství se opírá o rozvrstvení společnosti a její aktuální vztah k duchovní oblasti. Pomůckou jsou údaje posledního sčítání lidu.

17.3 Český rozhlas při vědomí evropské kulturně-historické tradice věnuje v různých žánrech a pořadech pozornost biblickým tématům a jejich významu pro kulturní vývoj a mravní postoje včetně různých úhlů pohledu na jejich historické i současné interpretace. Pořady Českého rozhlasu současně přibližují myšlenkové a kulturní základy jiných světových náboženství, a to s ohledem na šíření vzájemného poznání, porozumění a tolerance mezi různými náboženstvími a kulturami.

17.4 Český rozhlas je povinen zvažovat skutečnost, že jeho publikum tvoří rozmanité skupiny obyvatel, z nichž některé mohou obsah určitých pořadů chápat jako útok na své náboženské či etické přesvědčení. Zvláště musí být brán ohled na příslušníky národnostních či etnických menšin. Český rozhlas je povinen posluchače předem upozornit na výrazné eticky či nábožensky kontroverzní obsah pořadu, což učiní tak, že sdělí posluchačům vhodnou formou faktické informace o charakteru obsahu takového pořadu.

Na pořad Šalom alejchem v rámci vysílání Českého rozhlasu tedy nemá Židovská obec, ať už ji chápeme jako náboženské nebo etnické nebo menšinové společenství, žádný nárok (Český rozhlas není komunitním médiem, ale médiem veřejné služby). Podíl této tematiky na vysílání stanoví Kodex v článku 17.2 s ohledem na další ustanovení Kodexu.

Jak již kolegové při schůzce s PhDr. Leo Pavlátem uvedli, Český rozhlas se hodlá ve svém vysílání i nadále věnovat židovské tematice, ovšem v nových typech pořadů, na kterých byla PhDr. Pavlátovi předběžně nabídnuta možnost spolupráce s tím, že přesný seznam těchto pořadů s jejich krátkou charakteristikou mu bude odeslán do Vánoc, takže tak činím prostřednictvím tohoto dopisu.

Pořady Českého rozhlasu, kde se budou objevovat židovská témata, resp. hosté z okruhu židovské komunity:

Kontakt (vysílání ČRo Dvojka, každou druhou středu v měsíci 20:04-21:00)

Živě vysílaný pořad nabídne diskuzi za účasti posluchačů na téma etické hodnoty a morální dilemata. Pořad se bude čas od času věnovat i nějakému židovskému tématu s pozvaným hostem z židovské komunity, resp. odborníkem z akademické sféry.

Mezi nebem a zemí (vysílání regionálních stanic ČRo, každou sobotu 9:04-10:00)

Magazín o víře a spiritualitě v souvislostech. Pořad reflektující dění v duchovním světě každý týden nabízí aktuální informace s důrazem na dění v jednotlivých regionech České republiky, rozhovory s významnými osobnostmi o tématech souvisejících s duchovním životem, příspěvky s naučnou tematikou i závěrečné duchovní slovo na povzbuzení. Součástí pořadu je duchovní zamyšlení, kde bychom vedle duchovních křesťanských církví velmi rádi uvítali i někoho z židovské komunity; zároveň se v pořadu také počítá s příspěvky s židovskou tematikou.

Zaostřeno (vysílání ČRo Plus, Po-Pá 18:40-19:00)

Reportážský a investigativní pořad. Co se děje kolem nás, v Evropě, ve světě? Pořad dává příležitost věnovat se ožehavým tématům do hloubky. Pořad je charakterem náročnější publicistika, může zpracovávat židovská témata, kde lidé z židovské komunity vystupují v roli respondentů.

generální ředitel

Za hranou (vysílání ČRo Plus, neděle 21:40-22:00)

V tomto pořadu řešíme s pozvanými hosty, ale i s náhodnými kolemjdoucími, co je pro nás za hranou. Společně zjišťujeme, že každý máme své pojetí nastavené různě a že to, co je pro jednoho „v pohodě“, pro druhého může být „daleko za hranou“. Téma se týká především etiky. Pořad je charakterem náročnější publicistika, může zpracovávat židovská témata, kde lidé z židovské komunity vystupují v roli respondentů.

Hovory (vysílání ČRo Plus, denně 22:10-22:40)

Pořad nabízí rozhovor s osobností, která má zajímavý osobní i profesní život a názory, o které se může podělit s posluchači. V tomto pořadu rádi přivítáme jako hosty nejrůznější zajímavé osobnosti přímo z židovské komunity, nebo lidi, kteří jsou s ní nějakým způsobem spojeni. Budeme rádi za upozornění na zajímavé aktivity náboženského i kulturního charakteru.

Vážený pane Munku,
Vážený pane Papoušku,

jak je z výše uvedeného patrné, profesionální tým odborných redaktorů Českého rozhlasu pod vedením Teresie Bečkové se bude židovským tématům věnovat i nadále, přičemž bude úzce spolupracovat s lidmi, kterým je důvěrně znám život českého a moravského židovského společenství.

Věřím, že mé vysvětlení přijmete s pochopením a přeji vám vše dobré.

V úctě

Mgr. a.r. Peter D u h a n
generální ředitel Českého rozhlasu

Na vědomí:

PhDr. Leo Pavlát, ředitel Židovského muzea v Praze
doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D., předseda Rady Českého rozhlasu (ČRo, Vinohradská 12, Praha 2)
Bc. Jan Menger, náměstek gen. ředitele ČRo pro regionální vysílání (ČRo, Vinohradská 12, Praha 2)